

РЕШЕНИЕ

№ 341

гр. Русе, 30.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на двадесет и пети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Антоанета Атанасова

при участието на секретаря Димана Стоянова
като разгледа докладваното от Антоанета Атанасова Гражданско дело № 20214500100669 по описа за 2021 година

Ищецът Г. В. Д. твърди, че има качеството на наследник на Т.Г. Б.- негова майка, починала на 16.09.2015 г. и в това си качество за него се пораждало правото да претендира обезщетение за причинени имуществени вреди от незаконно обвинение. Твърди, че срещу наследодателката му Т.Б. било образувано наказателно производство като досъдебната му фаза започнала на 20.06.2012 г. с образуване на ДП №15199/ 2012 г. в описа на 3 РУ на СДВР София. На 21.02.2013 г. Т.Б. била доведена принудително като свидетел. Осем месеца след началото на ДП ѝ било повдигнато обвинение на 21.02.2013 г. На 13.03.2013 г. било образувано НАХД № 4479/2013 г. по описа на СРС като на 11.06.2013 г. било проведено първото, а на 2.10.2013 г. второто заседание по делото. На 21.10.2013 г. било образувано ВАНД № 4785/2013 г. и НКАНД № 235/2015 г. на ВКС. На 07.10.2015 г. било прекратено ВНАХД № 5132/2014 г. по описа на СГС като била отменена присъдата по НАХД № 4479/2013 г. На 28.05.2015 г. ВКС не допуснал касационно обжалване.

Общият период на наказателното преследване срещу нея бил 3 г., 4 месеца и 11 дни. Ищецът заявява, че претендираното обезщетение за имуществени вреди е за претърпени такива вследствие на незаконно обвинение в извършване на престъпление и произтичащите от това ограничения в правата в хода на ДП № 15199/2012 по описа на 3 РУ на СДВР, НАХД № 4479/2013 г. по описа на СРС, ВНАХД № 5132/2014 г. по описа на СГС.

В резултат на незаконното обвинение ѝ били причинени имуществени вреди в общ размер на 30 000 лева, представляващи пропуснати ползи от неполучено парично възнаграждение по договори за правна помощ от упражняваната адвокатска дейност за периода от 4.09.2012 г. до завеждане на исковата молба. Тези вреди били в пряка причинно-следствена връзка с незаконното обвинение, поради което ответникът дължал обезщетение за тях. Според ищеца майка му Т.Б. се почувствала унижена, загубила достойнството и честта си, които градила години наред като добросъвестен адвокат и журналист, обществен деятел и активен гражданин. Всичко това станало

причина за нереализиране на успешна продуцентска и журналистическа дейност, както и за реална невъзможност за същинско упражняване на адвокатската ѝ практика, която имала като адвокат от САК от 22.02.1995 г. до нейната смърт. Била уважаван и търсен адвокат в София, с множество знакови дела и добра практика, която обаче със започване на наказателното преследване станала практически невъзможна поради мероприятията, провеждани от полицията и прокуратурата за нейното икономическо и социално изолиране. Наказателното производство спрямо нея било служебно известно на съдии, деловодители, нейни клиенти и колеги. Адвокатската ѝ дейност се променила напълно, като в резултат на воденото срещу нея наказателно производство били преустановени договорните правоотношения с нея, а създаденото негативно отношение я лишило от възможността да извършва адвокатска дейност, да създава други договорни отношения и с това да увеличава доходите и имуществото си. Незаконното обвинение и незаконната наказателна репресия е повлияла на нейната способност да осъществява интелектуална дейност по продуцентския договор и конкретно написването на книга, за която е поела задължение. Претенцията за пропуснати ползи била основана на претърпени финансови загуби, възможен, но неосъществен размер на доходи от адвокатска дейност, които се явявали пряка и непосредствена последица от воденото срещу нея наказателно производство. Същата имала договор за абонаментно обслужване с „Business concordat GVT incorporated“ за предоставяне на правна помощ с месечна цена 2 000 лв. и отделно заплащане при водене на конкретни дела, сключен на 01.02.2012 г. за срок от 5 години. Имала е 5-годишен договор за абонаментно обслужване сключен на 14.03.2012г. със „Стъпка по Стъпка на стойност“, на стойност 1 000 лв., договор за абонаментно обслужване от 08.08.2012 г. за срок от 4 години, с месечно възнаграждение 1 000лв., сключен с фирма „Конкордат за бизнеса“ гр. София, както и 5- годишен договор, сключен на 03.03.2012 г., за абонаментно обслужване на „Бизнес Сърпорт“ ООД, Германия. Тези договори спрели да пораждат действие след 21.08.2013 г. Претендира съда да постанови решение, с което да осъди Прокуратурата на Република България да му заплати сумата в общ размер на 30 000 лв, от които 26 000 лв. обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от нереализирането на доходи от адвокатска дейност, 2 000 лв. разноски за лечение и 2000 лв. обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от продуцентска дейност и предоставяне на авторски права, ведно със законната лихва, считано от 04.09.2012 г. до окончателното плащане, както и направените разноски за производството.

Ответникът Прокуратурата на РБългария оспорва основателността на иска по съображенията, изложени в отговора. Възразява, че ЗОДОВ не предвижда основание за търсене на отговорност от държавата за вреди, причинени от прекратяване на наказателно производство поради смърт, каквото в случая е сторено от СГС. Заявява, че претендираните вреди не са доказани нито по основание, нито по размер. Отделно оспорва размера на претендираното обезщетение, което намира за прекомерно завишено. Заявява, че наказателното производство е протекло в изключително разумен и кратък срок като след 16.09.2015 г. делото се е намирало в съда и е било администрирано само от него. Твърди, че за продължителността на наказателното производство вина имала и адв. Б., тъй като заседанията били отлагани на няколко пъти поради нередовното ѝ призоваване. Прави възразение за погасяване по давност на иска за лихви.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за

установено следното:

От приложеното по делото удостоверение се установява, че ищецът Г. В. Д. е законен наследник на Т.Г. Б., поч. на 16.09.2015 г. в гр. София.

С Постановление № 5/22.02.1995 г. Т.Б. е приета за адвокат в САК.

Установява се още, че Т.Б. е извършвала и търговска дейност. Видно от приложеното Удостоверение за актуално състояние, издадено от ОС Пазарджик с решение № 392/28.02.2005 г. по ф. д. № 200/2005 г. на ПОС същата е вписана като ЕТ с фирма „Алфа филмс- Т.Б.“ със седалище гр. Пазарджик.

По делото са приети медицински документи - амбулаторни листи за извършени медицински прегледи и епикризи, установяващи проведено лечение в болнично заведение през периода 2014 г.- 2015 г., за което Т.Г. Б. е направила разходи в общ размер 4 724,88 лв. За направените разходи са издадени фактури, приложени по делото.

От страна на ищеца за установяване на неговите твърдения са приложени и писмени доказателства – становище на Инспектората на ВСС по сигнал от 8.10.2014 г., договор за абонаментно правно обслужване от 6.01.2012 г., сключен с „Бизнес съпорт“ ООД, договор за абонаментно правно обслужване от 3.10.2011 г., сключен с Фондация „Конкордат за Бизнеса“ ООД и договор за ползване на авторски права от 29.01.2010 г., сключен с „Business concordat GVT incorporated”.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Съгласно чл. 2 ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата, съда и особените юрисдикции от незаконно:

1. задържане под стража, включително като мярка за неотклонение, домашен арест, когато са били отменени, прилагане от съда на задължително настаняване и лечение или принудителни медицински мерки, когато те бъдат отменени, както и при всички други случаи на лишаване от свобода в нарушение на чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, съставена в Рим на 4 ноември 1950 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 66 от 1992 г.) (обн., ДВ, бр. 80 от 1992 г.; изм., бр. 137 от 1998 г.; попр., бр. 97 от 1999 г. и бр. 38 от 2010 г.), наричана по-нататък "Конвенцията";

2. нарушаване на права, защитени от чл. 5, § 2 - 4 на Конвенцията;

3. обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано;

4. налагане на наказание по Наказателния кодекс или на административно наказание, когато лицето бъде оправдано или административното наказание бъде отменено;

5. прилагане от съда на административна мярка, когато решението му бъде отменено като незаконосъобразно;

6. изпълнение на наложено наказание над определения срок или размер;

7. незаконосъобразно използване на специални разузнавателни средства.

В чл. 4 ЗОВОД е посочено, че дължимото обезщетение обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Правото на обезщетение за причинени имуществени вреди е наследимо-съгласно чл.6 ЗОДОВ, като при смърт на увредения неговото право на обезщетение за имуществени вреди може да бъде упражнено от неговите наследници.

В настоящия случай е наведено твърдение, че ищецът е законен наследник на Т.Б., поч. на 16.09.2015 г. и на същата са били причинени имуществени вреди в общ размер на 30 000 лв.

По делото е категорично установено, че ищецът е законен наследник на Т.Б., поради което на основание чл.6 от ЗОДОВ същият е активно процесуалноправно и материалноправно легитимиран по иска.

Не е установен обаче постановен акт от посочените в чл. 2, ал.1 от ЗОДОВ. Въпреки, че не са приложени цитираните в исковата молба нак. дела, нито пък постановените по тях съдебни актове, правнорелевантни факти относими към твърденията на ищеца, се съдържат в приложеното по делото Разпореждане от 26.10.2015 г. на ВКС, постановено по ВНАХД № 5132/2014 г. От него се установява, че с решение от 27.10.2014 г., постановено по НАХД № 4479/2013 г. СРС е признал обвиняемата Т.Г. Б. за виновна за извършено престъпление по чл. 316, вр. чл. 308, ал. 1 НК като на основание чл. 78а, ал. 1 НК я е освободил от наказателна отговорност и й наложил административно наказание „глоба“ в размер на 1500 лв. С Протоколно определение от 7.10.2015 г., постановено по ВНАХД № 5132/2014г. е отменил първоинстанционното решение и на основание чл. 344, т. 4, вр. чл. 24, ал. 1, т. 4 НПК прекратил производството по делото поради настъпила смърт на обвиняемата Б..

В нито една от предвидените в чл. 2, ал. 1 ЗОДОВ обаче не е предвидена възможност за ангажиране отговорността на държавата за прекратяване на нак. производство поради настъпила смърт на обвиняемия. Наследодателката на ищеца нито е била оправдана, нито пък нак. производство срещу нея е било прекратено при някоя от посочените в закона хипотези. Прекратяването в случая е с оглед настъпилата смърт на обвиняемата и принципа за ангажиране на личната наказателна отговорност. Именно и поради това е било отменено първоинстанционното решение на СРС и прекратено производството. Изложеното налага извод, че в настоящия случай липсва предвидено в ЗОДОВ основание, за да бъде ангажирана отговорността на Прокуратурата, в качеството на процесуален субституент на Държавата. Предявените искове са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

Само за пълнота следва да се отбележи, че по делото не са доказани и другите кумулативно изискуеми предпоставки, за да бъде ангажирана отговорността на държавата, а именно: претърпени от наследодателката на ищеца имуществени вреди и

причинна връзка между тях и воденото срещу нея наказателно производство.

Вредите в производството по чл. 2, ал. 1 ЗОДОВ не се презумират, а подлежат на пълно доказване - чл. 153, чл. 154, ал. 1 ГПК. В хода на настоящото съдебно производство подобно доказване не беше проведено.

Действително, от приобщените медицински документи се установява, че в периода 2014 г. – 2015 г. Т.Б. е имала здравословни проблеми във връзка с които са й извършвани изследвания и прегледи. Установи се, че е провеждала и лечение, за което е сторила разходи в общ размер на 4724,88 лв. Липсват обаче ангажирани каквито и да било доказателства, че тези заболявания са в резултат на воденото срещу нея наказателно производство.

Твърденията на ищеца за пропуснати ползи също са неоснователни и хипотетични. Пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, като предположението за него винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на общо допускане за настъпване на увеличаването. Приходът не трябва да е случайна, а закономерна последица от установените по делото обстоятелства, да е обективно, а не само субективно очакван, като увеличение на имуществото.

Установи се, че Т.Б. е била вписана като адвокат, и регистрирана като ЕТ, от които дейности е реализирала доходи. Липсват обаче доказателства, че сключените от нея договори за правна защита и абонаментно обслужване и за ползване на авторски права са били прекратени, както и че прекратяването им е било във връзка с воденото наказателно производство. Ищецът не доказва с преки доказателства, създаващи сигурно убеждение и необходими да обезпечат успешно главно доказване, че за процесния период е била налична реална възможност от реализиране на приходи от тези дейности, каквито претендира.

Предвид Тълкувателно Решение № 3/12.12.2012 г. по Тълкувателно дело № 3 по описа за 2012 г. на ОСГТК на ВКС, се налага извод, че не са установени имуществени вреди във вид на пропуснати ползи, доколкото не се установи сигурност от увеличаване на патримониума на лицето.

Неоснователността на главните искове обуславя неоснователност и на акцесорните претенции за законна лихва.

Мотивиран така, Русенският окръжен съд:

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Г. В. Д., ЕГН ***** от гр. В. против Прокуратурата на Р България искове за причинени имуществени вреди от незаконно обвинение на наследодателката му Т.Г. Б., поч. на 16.09.2015 г. за сумата от 26 000 лв. обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от нереализирането на доходи от адвокатска дейност, 2 000 лв. разноски за лечение и 2000 лв. обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от продуцентска дейност и предоставяне на авторски права, ведно със законната лихва върху главниците, считано от 04.09.2012 г. до окончателното плащане, като **неоснователни и недоказани**.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд Велико Търново в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____